

डॉ. आंबेडकर महाविद्यालय दीक्षाभूमी नागपूर व एकलव्य इंडिया फॉऊनडेशन नागपूर यांच्या
संयुक्त विद्यमाने

बिरसा मुंडा जयंती प्रित्यर्थ आयोजीत कार्यशाळा

दि. 13/11/2025

विषय- उच्चशिक्षणातील संधी

राज्यशास्त्र विभाग, कनिष्ठ महाविद्यालय व एकलव्य इंडिया फॉऊनडेशन नागपूर यांच्या संयुक्त विद्यमाने बिरसा मुंडा जयंती प्रित्यर्थ आयोजीत उच्चशिक्षणातील संधी या विषयावर एकदिवसीय कार्यशाळा घेण्यात.या कार्यशाळेकरिता जवळपास 200 विद्यार्थी व कनिष्ठ व वरिष्ठ वर्गातील प्राध्यापक हजर होते. एकलव्य इंडिया फॉऊनडेशनतर्फे आकाश मोडक (शाखा समन्वयक) यांनी विद्यार्थ्यांना उच्चशिक्षणातील संधी याबाबत वेगवेगळ्या शैक्षणिक संस्था व अभ्यासक्रमाची माहिती दिली. या कार्यशाळेत विशेषतः आदिवासी (ST) विद्यार्थ्यांसाठी उच्च शिक्षणात असलेल्या विशेष संधी, योजना आणि आरक्षण, वसतिगृह, सरकारी व खाजगी संस्था याबाबत माहिती देण्यात आली. कार्यशाळेचे उद्घाटन प्राचार्या डॉ. दीपा पान्हेकर यांनी केले, कनिष्ठ महाविद्यालयातून हर्षा बोरकर (उपप्राचार्या) व विकास सिडाम तसेच इतर प्राध्यापकगण उपस्थित होते. साक्षी लबडे यांनी सूत्रसंचालन व आभार व्यक्त केले. राज्यशास्त्र विभाग प्रमुख यांनी या कार्यक्रमाचे आयोजन केले. यामध्ये प्रामुख्याने खालील माहितीचा समावेश आहे.

आदिवासी विद्यार्थ्यांसाठी उच्च शिक्षणातील संधी

१) शैक्षणिक संधी (Courses & Streams)

पारंपरिक शाखा

- कला (B.A., M.A.)
- विज्ञान (B.Sc., M.Sc.)
- वाणिज्य (B.Com., M.Com.)

व्यावसायिक शाखा

- अभियांत्रिकी (Engineering – B.E./B.Tech.)
- वैद्यकीय शिक्षण (MBBS, BAMS, BHMS, Nursing)
- कायदा (LLB, LLM)
- B.Ed., M.Ed.
- फार्मसी
- व्यवस्थापन (BBA, MBA)

नवीन व वाढत्या संधी

- डेटा सायन्स, AI, सायबर सिक्युरिटी
- पॅरामेडिकल कोर्सेस
- फॉरेस्ट्री, पर्यावरणशास्त्र
- स्पोर्ट्स सायन्स
- मीडिया-पत्रकारिता
- फॅशन डिझाईन
- पॉलिटिकल सायन्स, सोशल वर्क (MSW)

२) प्रवेशात मिळणारे लाभ

(A) आरक्षण

- केंद्र व राज्य सरकारच्या नियमांनुसार ST श्रेणीसाठी कॉलेज प्रवेशात आरक्षण
- IIT, NIT, AIIMS, DU, JNU, राज्य विद्यापीठे—सर्व ठिकाणी लाभ लागू

(B) प्रवेश परीक्षा शुल्कात सूट

- JEE, NEET, CUET, MHT-CET, GATE इ. परीक्षांचे शुल्क ST विद्यार्थ्यांसाठी खूप कमी

3. आर्थिक साहाय्य (Scholarships & Schemes)

केंद्रीय सरकारी योजना

- Post Matric Scholarship for ST Students — पदवीनंतरच्या शिक्षणासाठी पूर्ण किंवा अंशतः मदत
- National Fellowship & Scholarship for Higher Education of ST Students (Top Class Education)

- **National Overseas Scholarship** — परदेशात उच्च शिक्षणासाठी (मास्टर्स/PhD)

महाराष्ट्र राज्यातील योजना

- आदिवासी विकास विभागाची Post-Matric Scholarship
- Eklavya Model Residential School पासून पुढील मार्गदर्शन
- Vocational Training Scheme
- Rajiv Gandhi National Fellowship (ST students for PhD)

४) राहण्याची व सुविधा उपलब्धता

- आदिवासी विद्यार्थ्यांसाठी सरकारी वसतिगृहे
- फी माफी / फी रिम्बर्समेंट
- पुस्तके, साहित्य व शैक्षणिक किट्स
- कौशल्य विकास केंद्रे (Skill Development Centres)

राष्ट्रीय संस्था

- **Tribal Universities** –
 - इंदिरा गांधी राष्ट्रीय आदिवासी विद्यापीठ (अमरकंटक, MP)
 - झारखंड सेंट्रल युनिव्हर्सिटी (विशेष ST कार्यक्रम)
- IITs, NITs, AIIMS – आरक्षण + स्कॉलरशिप
- TISS – सोशल वर्क, डीव्हलपमेंट स्टडीज
- IGNOU – कमी खर्चातील दर्जेदार शिक्षण

महाराष्ट्रातील महत्वाच्या संस्था

- गोंडवाना विद्यापीठ (गडचिरोली)
- गडचिरोली, नंदुरबार, गडचिरा विभागातील सरकारी महाविद्यालये
- सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ (विशेष विद्यार्थी कल्याण योजना)
- मुंबई विद्यापीठ
- नागपूर विद्यापीठ
- अमरावती व सोलापूर विद्यापीठ

सरकारी उच्च शिक्षण संस्थांची काही नावे

राष्ट्रीय पातळीवरील संस्था

- **IITs** – Indian Institutes of Technology

- **NITs** – National Institutes of Technology
- **AIIMS** – All India Institute of Medical Sciences
- **IIMs** – Indian Institutes of Management
- **NLUs** – National Law Universities
- **JNU** – Jawaharlal Nehru University
- **DU** – Delhi University
- **IGNOU** – Indira Gandhi National Open University
- **TISS** – Tata Institute of Social Sciences
- **IISER** – Indian Institutes of Science Education and Research

राष्ट्रीय पातळीवरील प्रसिद्ध खाजगी संस्था

- BITS Pilani – Birla Institute of Technology & Science
- VIT University – Vellore Institute of Technology
- Manipal University
- Amity University
- Symbiosis International University
- Christ University (Bangalore)
- Ashoka University
- SRM University

महाराष्ट्रातील सरकारी संस्था

- सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ (SPPU)
- मुंबई विद्यापीठ
- डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ (औरंगाबाद)
- नागपूर विद्यापीठ (RTMNU)
- शिवाजी विद्यापीठ (कोल्हापूर)
- सांत गाडगे बाबा अमरावती विद्यापीठ
- सोलापूर विद्यापीठ

महाराष्ट्रातील काही खाजगी संस्था

- Symbiosis (Pune)
- MIT World Peace University (Pune)
- DY Patil University (Pune/Navi Mumbai)
- Bharati Vidyapeeth (Pune)
- Amity University (Mumbai Campus)
- NMIMS (Mumbai)

डॉ. आंबेडकर महाविद्यालय, दीक्षाभूमी, नागपूर

राज्यशास्त्र विभाग व एकलव्य इंडिया फाउंडेशन
यांच्या संयुक्त विद्यमाने आयोजित

बिरसा मुंडा जयंती निमित्त
" भारत व परदेशातील उच्च शिक्षणाच्या संधी "
या विषयावर

**एकदिवसीय विद्यार्थी
कार्यशाळा**

दिनांक - 13 नोव्हेंबर 2025
वेळ - 11:00 ते 2:00
स्थळ - डॉ. दादासाहेब कुंभारे सभागृह

आयोजक
डॉ. विद्या चौरपगार
आकाश मोडक

डॉ. दीपा पान्हेकर
प्राचार्या

Sr	Name	व्यक्तिगत पत्रांक	Date-13-11-2025	Signature
1	Ansh R Raut	बिरसा मुंडा जयंती निमित्त विशेष कार्यशाळा	Asst. C Raut	
2	Adarsh K. Gondane	दि. 13.11.2025	Sourya	
3	Nehal R. Mahkar	निघण-उच्च-शिक्षणाची संधी		
4	Prasad A. Kumbhare			
5	Ishant G. Manjkar			
6	Arjun Gohane			
7	Naitik Wankhede			
8	Piyusha Goswami			
9	Malek Shuklas			
10	Kastha Dhorga			
11	Varita N. Jethani			
12	Hazhavi V. Kaula			
13	Prashant Mishra			
14	Pavai Ganuake			
15	Rohit K. Dhuware			
16	Shreyash R. Khadgi			
17	Ditya P. Patne			
18	Pragyaash Sankarok			
19	Prashant Sankarok			
20	Anushka Ghantani			
21	Shruti G. Mishram			
22	Gauri G. Jadhav			
23	Maharshi Shakti			
24	Archi P. Jangam			
25	Jyotsna Saha			

Name	Class	Date-13-11-2025	Signature
1. Anvay V. Dongare	1st Year BSc		
2. Utkarsh S. Gondane	11		
3. Tanishk Y. Fanteke	11		
4. Yash M. Rautkar	11		
5. Bhoomi Meshram	11		
6. Prachi I. Sahu	11th A		
7. Gunam R. Mohod	11th (A)		
8. Tanishk V. Rautkar	11th (B)		
9. Nishi R. Jakade	11th (A)		
10. Tanva R. Sahu	11th (B)		
11. Tanushik G. Sankul	11th (B)		
12. Tanishk R. Kulkarni	11		
13. Anushka Mishra	B.Sc (Biochem)		
14. Sampada Jivade	11th Science (B)		
15. Sauri Chitale	11th Science (B)		
16. Shreyas Dubey	11th Commerce (A)		
17. Varshika Sarda	11th Commerce (A)		
18. Tapas S. Madake	11th Commerce (A)		
19. Ansh G. Godam	11th Commerce (A)		
20. Ravi Gokar	11th Commerce (A)		
21. Shrawani Raghavte	11th Commerce (B)		
22. Rohit Vishwakarma	11th Commerce (A)		
23. Yashvi Shinde	11th Science (C)		
24. Antara Deygode	11th Science (E)		
25. Mithi Gajbhiye	11th Science (D)		
26. Yashvi Shinde	11th Science (E)		

Sr	Name	Class	Date-13/11/2025	Signature
1	Aditha M. Meshram	11 C		
2	Anush Sankarok	11 C		
3	Am. S. Saha	11 C		
4	Darshit P. Sankarok	11 C		
5	Rohit A. MARSHALE	11 C		
6	Shakhas R. Khan	11 C		
7	Pratikshu. V. Wankhede	11 B		
8	Prashant Sankarok	11 A		
9	Nikhil Tilak	11 B		
10	Rajul Rautkar	11 C		
11	Sanket Sankarok	11 B		
12	Jayraj Sankarok	11 C		
13	Pratik Sankarok	11 C		
14	Ravi Sankarok	11 C		
15	Sakhan Sankarok	11 C		
16	Samir Sankarok	11 C		
17	Sourya Humne	11 C		
18	Jeshi Vankhede	B.A. 1st year		
19	Dnyanesh D. Sankarok	11 A		
20	Tanishk V. Rautkar	11 A		
21	Manthan R. Dhuware	11 D		
22	Shruti M. Dhakate	11 B		
23	Siddhant S. Walke	11 E		
24	Pratikshu Sankarok	11 A		
25	Shivam U. Bhat	11 F		
26	Pratikshu R. Wankhede	11 B		

Name	Class	Date-13/11/2025	Signature
1. Anvay V. Dongare	B.A. 1st Sem		
2. Jyoti Mishra	B.A. 1st Sem		
3. Gauri G. Kulkarni	B.A. 1st Sem		
4. Nehal S. Godam	B.A. 1st Sem		
5. Prachi I. Sahu	B.A. 1st Sem		
6. Tanishk V. Rautkar	B.A. 1st Sem		
7. Anushka Mishra	B.A. 1st Sem		
8. Anushka Mishra	B.A. 1st Sem		
9. Anushka Mishra	B.A. 1st Sem		
10. Anushka Mishra	B.A. 1st Sem		
11. Anushka Mishra	B.A. 1st Sem		
12. Anushka Mishra	B.A. 1st Sem		
13. Anushka Mishra	B.A. 1st Sem		
14. Anushka Mishra	B.A. 1st Sem		
15. Anushka Mishra	B.A. 1st Sem		
16. Anushka Mishra	B.A. 1st Sem		
17. Anushka Mishra	B.A. 1st Sem		
18. Anushka Mishra	B.A. 1st Sem		
19. Anushka Mishra	B.A. 1st Sem		
20. Anushka Mishra	B.A. 1st Sem		
21. Anushka Mishra	B.A. 1st Sem		
22. Anushka Mishra	B.A. 1st Sem		
23. Anushka Mishra	B.A. 1st Sem		
24. Anushka Mishra	B.A. 1st Sem		
25. Anushka Mishra	B.A. 1st Sem		
26. Anushka Mishra	B.A. 1st Sem		

Name	Class	Sign
Munavi P. Mulatkar	Bcom 1 st year (F&B)	
Sompada A. Bawane	BSc I st year (Biochem)	
Gayatri G. Musale	BSc I st year (Biochem)	
Sheuti Jaytap	BSc I st year (Biochem)	
Sheuti Meshram	BSc I st year (Biochem)	
Manhee Hore	BSc I st year (Biochem)	
Tanushka Ranate	BSc I st year (Biochem)	
Shubhanga Surawant	BSc I st year (Chem)	
Chaitanya D. Tombhurne	BSc II year (Chem)	
Laksha Nandardhore	BA (Pech) 1 st year	
Mohini Rajashirooo	B.Com I st year (M/Adm)	
Dhanshi M. Zolke	B. com I st year (A/C Stat)	
Mayuri V. Gadhave	B. com I st year (A/C Stat)	
Sahil K. Kudu	B. com I st year (A/C Stat)	
Tarisha V. Wasnik	1 st (Science)	
Shruti R. Bagde	1 st (Science)	
Vishakha P. Jadhav	1 st (Science)	
Anita R. Patel	2 nd yr (Zoology)	

Name	Class	Sign
Eshan P. Pawande	Com	
Sumner K. Borkar	11 th	
Kapil D. Dhanawade	11 th com	
Deepak Sontakke	11 th class Arts	
Shantahu Rangari	11 th class Commerce	
Poojanika S. Patil	11 th B. Commerce	
Ashok R. Maroya	11 th B. (Commerce)	
Kunal N. Kalbarde	11 th B (Commerce)	
Aditya B. Badhe	11 th A (Commerce)	
Gautam U. U. U.	11 th A (Commerce)	
Asangh V. Motghate	11 th A (Comm)	
Yash A. Waghmare	11 th D (Science)	
Nikhil Shirsale	11 th B Science	
Neha S. Borkar	11 th B Science	
RAJ S. Kalbarde	11 th D (Scienc)	
Nishant Y. Patle	11 th E (Sci)	
M. F. Sait	11 th B Commerce	
ayush K. Anand J. J.	11 th B Commerce	
Rushik Dehadrai	11 th B Commerce	
Adant B. Khotavagade	11 th B Commerce	
Sumit V. Dhole	BA 1 st year	
Amayak Beekar	BA 1 st year	
Up Lonjewan	BA 1 st year	
Shikha Barsaykote	B.A 2 nd year	
	B.A 3 rd year	

